

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

CLOPIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 3 K., NEGYÉDEVRÉ 15 K., FÉLÉVRÉ 30 K., EGÉSZ ÉVRÉ 60 K. EGYES SZÁM 20 PILLÉR, VASÁRNAP 30 PILLÉR.

POLITIKAI LAP.

FELELŐS KIADÓ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTALA: BOGOSZKI, BOFFMANN ÉS KRONOVITZ
NYOMDASZERKEZTŐSÉG ÉS KIADÓVÁLTAL: MAC-STCA

Védjük meg Erdélyt!

Debrecen, január 25.

Ma egy hete Budapesten és Debrecenben székely hazaiak, katonák és polgárember-ek esküdtek meg arra, hogy Erdélyben élő testvéreink emberi jogait és szabadságát, ha kell, utolsó csepp vériük árán is meg fogják védelmezni az egyre önkényesebben és türelhetlenebben terjeszkedő román zsarnokság ellen. A régóta visszafojtott keserűség kirobbanása volt ez az esküvés, az elkeseredés, melyet az tett elviselhetetlenné, hogy a románok, megszegve a fegyverszüneti szerződés feltételeit, Erdély egy részének a rendfenntartás szempontjából való megszállása helyett egész Erdélynek és a szomszédos magyarországi vármegyéknek Romániába való teljes bekebelezését tüzték ki nyíltan és határozottan céljukul. A megállapított demarkációs vonalat már számtalanszor túllépték s csupán néhány székely őresapat tartja vissza még őket attól, hogy hooskoros hadaik Erdély bérceiről le ne szállhassanak a nagy magyar Alföld síkságaira is. Erdély főköormánybiztosát és magyar tisztviselőit, akik vonakodtak nekik behódolni, már fogságba vetették, véreinket különböző ürügyek alatt félholtárrá börtözték s nyíltan merik hirdetni, hogy az entente fegyverszüneti szerződése rájuk nézve nem kötelező.

Ez a hallatlan erőszak végre kiharozta sodrából a különben annyira türelmes magyarságot is. Erdély munkásai és tisztviselői egy általános sztrájkban fejezték ki tiltakozásukat a román elnyomatás ellen; végre megmozdult a magyar kormány is s elrendelte, hogy fegyveres erővel kell megakadályozni a románok további jogtalan előnyomulását és erőszakoskodásait.

Ezt a jelszót meg fogja érteni Debrecen ésa hajduság népe is! Meg fogja érteni, hogy most már nem csupán erdélyi testvéreink jogai és szabadsága, hanem a hajduság létérdekei is kockán forognak. A kapzsi hódító levetette álarcját: nyíltan kijelentette, hogy őt nem köti sem a szerződés, sem a népek önrendelkezési joga, neki Magyarország egészen a Tiszáig kell s ha engedjük, be fognak jönni a szintizsta magyar vidékre is, hogy korbácsütéseikkel és ölmos botjaikkal „igazságot” tegyenek közöttünk is!

De élnek még Boeckay vitéz hajduinak ivadécai! Élnek még énhányan a hős 39-esekből és 3-as honvédekéből, akik a lefolyt világháboru alatt mindenütt elsősk valának a küzdelemben és a győzelemben! Most, amikor a saját tüzhelyeiket, szabadságukat, kivívott jogait kell megvédeni a rabszolgatrtó bojár uralom ellen, mellett és öklöt fognak mutatni a román zsarnokság csatlósai ellen is!

Eddigi sikereiket is csak a mi végtelen türelmünknek és jóhiszemiségünknek köszönhetik. De most már vége a türelmennek. Meg kell védenünk az entente fegyverszüneti szerződését a románok ellen! A magyar haza

szabadsága maradjon azoké, akik kivitták és megérdemelték.
Sorakozzatok a szabadság és az emberi

jogok zászlói alá, melyeket a napokban kifognak bontani az egész Hajdúföld területén!
Dr. Darkó Jenő.

Az entente-nagyhatalmak óvása az erőszakos területszerzés ellen

Páris, január 25. A Havas-ügynökség a következő hivatalos közleményt adta ki: A legfőbb haditanács ülése után Wilson elnök, Anglia, Franciaország és Olaszország miniszterelnökei és külügyminiszterei, valamint a japán kormány képviselői rövid ülést tartottak és a következő nyilatkozatot nyilvánosságra hozatalát és szikratáviró útján leendő továbbítását határozták el.

Azokat a kormányokat, amelyek ma értekezletre gyűltek össze, hogy a nemzetek között tartós békét teremtsenek, mélyen megindítják az Európa és a Kelet különféle országaiból hozzájuk kisméretlen érkező hírek, amelyek szerint erőszakot alkalmaznak olyan területek birtokba vételére, melyeknek jogos visszaköveteléséről a békekonferencia hivatott határozni. A kormányok kötelességüknek tartják, hogy újra óvást tegyenek közzé és kijelentsék, hogy minden olyan birtok, amelyet erőszak segítségével szereztek meg, a legnagyobb kárt azok ügyének okozza, akik ilyen eszközökhöz nyulnak. Azok, akik erőszakot alkalmaznak, arra a feltevésre adnak okot, hogy követeléseik igazságosságában és jogosságában kételkednek, hogy a birtoklást akarják a maguk jogának bizonyítása helyébe tenni és szuverenitásukat inkább az erőszakra, mint a nemzetközi jogi szabályokhoz tartozásra, valamint a történelem által alkotott természetes kötelezettségekre akarják alapítani. Ezzel árnyékot vetnek mindazokra a jogcímekre, melyeket később érvényesíthetnének és bizalmatlanságukat fejezik ki magával a békekonferenciával szemben. Ebből csak a legáldatlanabb eredmények származhatnak. Ha igazságra törekednek, akkor le kell mondani az erőszak alkalmazásáról és követeléseiket oly módon kell a békekonferencia gondjaira bízni, amely jóhiszemőségüket semmiképen sem teszi kétségessé.

Az entente óvása igazolja a magyar kormányt

Budapesti tudósítónk táviratozza: A Magyar Távirati Iroda jelenté:

A magyar népköztársaság külügyminiszteriuma az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Olaszország és Japán kormányai képviselőinek nyilatkozatában, amely újra óvást emel olyan területek erőszakos megszállása ellen, amelyek visszakövetelésének jogos voltáról a békekonferencia hivatott határozni, azoknak a cselekményeknek kárhözhatását látja, melyeknek Magyarország is áldozata. Magyarország bízik abba a békekonferenciában, amely legelső cselekedeteinek egyikével, ime, megerősíti hitükben mindazokat, akik nem az erőszak, hanem a jog győzelmében bízhatnak. Magyarország a mai szikratáviratban igazolását látja annak a magatartásának, hogy nem végzett erőszakot szemben az erőszakkal, hanem rendíthetetlenül bizva jogaiban bizva a történelem által alkotott természetes kötelek döntő jelentőségében és bizva abban, hogy azok az eszmék, melyeknek alapján szilárdan

áll az új Magyarország a wilsoni eszmék, csakhamar az emberiség egyetemének vezető eszméivé fognak emelkedni, türelemmel elviselte a reá mért csapásokat.

Kik ellen Irányul az entente tiltakozása?

A leszerelést még nem hajtják egészen végre.

Páris, január 25. Hivatalosan jelentik:

A szövetséges és társult államok miniszterelnökei és külügyminiszterei tegnap két ülést tartottak. A délelőtti ülés első részében a legfőbb haditanács tanácskozott. Kérdéseket intéztek Foch, Haig, Pershing és Diaz tábornagyokhoz, hogy mekkora állomány csapatonak kell a fegyverszünet folyamán a nyugati fronton maradnia. Bár számolnak minden nemzet hadbavonultjainak jogos kívánságával, hogy hazatérjék hazájukba, bizonyos számú hadosztálynak fegyverben kell maradnia, hogy biztosítsák azt, hogy a központi hatalmak eleget tegyenek kötelezettségeiknek. Mindaddig a szövetségesek közül egy sem szerelheti le csapatait saját tetszése szerint. A fegyverben

WRANIA

Ma, vasárnap
Január 26
Hans Heinz Ewers
világhírű regénye

ALBRAUNE

3 felvonásban.
Mint betét a vampirtánc.

APOLLO

Ma, vasárnap
Január 26
Prof. Nick Fantom
kalandja

AZEJFELIÁNY

Ujabb dráma 4 felvonásban.

Arany Bika mozi

Ma, vasárnap
Január 26
TEREZE ORLA

főszereplésével

Késői

A boldogság

dráma 4 felvonásban.

Baktis szivek

vígjáték 3 felvonásban.

Előadások: 3, 5 és 7 óra.

maradó állományok létszámát külön bizottság fogja megállapítani.

A katonai szakértők eltávoztása után a miniszterelnökök és külügyminiszterek elfogadták azt az *ünnepélyes tiltakozást*, melyet Wilson javasolt oly népek üzemel ellen, amelyek erőszakot alkalmaznak, hogy oly területeket kerítsenek birtokukba, amelyek követeléseinek jogosságát a békekonferencia van hivatva megállapítani. *Ez a kijelentés főleg Lengyelországra céloz, amely nem elégszik meg azzal, hogy a bolsevik csapatok ellen küzdjön, hanem erejét a németek és az esztek elleni harcban szétforgácsolja. Vonatkozik a kijelentés a jugoszlávokra és a cseh-szlovákokra is.* Remélhető, hogy ez az érdekeltek belátására apelláló felhívás meghallgatásra talál és belátják, hogy *ha erőszakot alkalmaznak, ezzel kérdésessé teszik ügyük sikerét.*

Délután a konferencia bizottsága egy *francia-amerikai-angol-olasz bizottságnak Lengyelországba való kiküldésével foglalkozott.* — A szövetséges delegáció a jövő hét végén utazik el és négy nappal később érkezik meg Danzigba.

Ezután a gyűlés megkezdte a *territoriális kérdések* megoldását. Ami a *német gyarmatok* illeti, meghallgatták az angol dominiumok képviselőit. Csak a Pacifi-szigetekről beszéltek. A kérdéssel egész terjedelmében az afrikai német gyarmatok státusának vitája sován a jövő héten foglalkoznak.

A német gyarmatok

Páris, január 25. Hivatalosan jelentik: Az Egyesült Államok elnöke és a szövetséges és társult államok miniszterelnökei és külügyminiszterei tegnap délután 3 órától 6 óráig tanácskoztak a külügyminisztériumban. Elsőnek a Lengyelországba küldendő bizottság kérdését tárgyalták és úgy határoztak, hogy Wilson ki fogja dolgozni a kiküldendő bizottság munkaprogramjának tervét. — Ezt a tervet a hatalmak képviselői elé terjesztik megvitatás végett.

Ezután a tanács áttért a *német gyarmatok* meghódításával kapcsolatos területi kérdések vizsgálatára. Meghallgatták Borden kanadai miniszterelnököt, Hughes ausztráliai miniszterelnököt, Smuths tábornokot, aki Botha délafrikai miniszterelnököt képviseli és Massey újzélandi miniszterelnököt. Mindezek a delegátusok ismertették az angol gyarmatok érdekeit. A szövetséges miniszterek legközelebbi értekezlete hétfőn délelőtt 11 órakor lesz.

A bolseviklel való tárgyalás lejtétele

Hága, január 25. A *Daily Telegraph* arról értesül Párisból, hogy az *entente nem kezdi meg a bolseviklel folytatandó tanácskozásokat, amíg a szovjet-kormány csapatait vissza nem vonja az entente által megjelölt területekről* és Lenin, valamint Trockij megbízhatóságuknak ilyen módon bizonyosságát nem szolgáltatják.

Hága, január 25. *Pétervár helyzete kétségbeesítő.* A bolsevikiek nem tudják másképp a várost megmenteni, csak úgy, hogy *bandákat küldenek az országba, amelyek ott élelmiszereket rabolnak a pétervári éhező lakosság számára.* A bolsevikiek Pétervárt teljesen elzárták a világtól, nyilvánvalóan azért, hogy Európát a párisi kongresszus alkalmából megtevéssék azokról az állapotokról, amelyeket a bolsevizmus Oroszországban előidézett.

A német hadikárpótlás

Berlin, január 25. A „Times” jelentése szerint az a bizottság, melynek feladata a Németországtól követelendő hadikárpótlás összegének megállapítása, elhalasztotta ülését mindaddig, amíg Wilson visszatér Amerikába. A többi bizottság folytatja a békefeltételekre vonatkozó tanácskozásait.

A népek szövetsége és a külön szerződések

Bécs, január 25. A „Fremdenblatt” jelenti Genfből: Pichon külügyminiszter a kamara külügyi bizottságában úgy nyilatkozott, hogy a wilsoni népszövetségi tervezet elfogadása folytán azok a szerződések, melyeket a szövetségesek egymással kötöttek, bizonyos fokig már hatálytalanokká válnak. A lengyel, olasz és román kérdést a népek önrendelkezési joga alapján fogják megoldani.

Meg kell semmisíteni a buvárhajókat

Páris, január 25. A népek szövetségének tervezete a buvárhajó harci eszközt teljesen elveti és megköveteli, hogy a népek szövetségéhez csatlakozó összes országok minden ilyen fegyvert semmisítsenek meg.

Hadifoglyok az elpusztított területek felépítésére

Bécs, január 26. — A „Neues Wiener Tagblatt” jelenti Bernből: Franciaországból érkezett jelentések szerint Poincaré elnöklésével tartott minisztertanácson elhatározták, hogy az elpusztított területeket a hadifoglyok igénybevételevel fogják felépíteni. Ezt a határozatot kezdik valóra váltani.

A békét az idén nem költik meg?

Bécs, január 25. A *Fremdenblatt* jelenti Rotterdamból: Washingtoni távirat szerint Párisból azt jelentik, hogy a *békeszerződés aláírása 1919-re már nem várható*, mert a tárgyalások el fognak húzódní.

Anglia élelmiszert szállít Németországnak

Hamburg, január 25. Hamburgban egy angol szikraáviratot fogtak föl, amelyből kitűnik, hogy az *angol kormány az egész német flottát arra használja föl, hogy angol élelmiszereket szállítson Németországba.*

Rotterdam, január 25. Hoover amerikai élelmiszerbiztos, aki már visszatért Párisba, a Reuter-ügynökség képviselője előtt kijelentette, hogy a szövetségesek már megkezdtek segítő akciójukat. Ez a segélyezés azonban — mondta — nem mehet a végletekig. Az entente hatalmak szempontjából is nagy jelentősége van annak, ha az összes népek mindjárt megkezdnek a termelő munkát és a forgalom újból megindulna. Hoover azt a ígyletmet intézi a központi hatalmakhoz, hogy *országokban minél előbb rendes kormányzatot létesítsenek.* Az entente hajlandó készleteiből adni azt, amire a központi hatalmaknak szükségük van, de ezeknek meg kell mutatniok, hogy országukon belül a békés állapotok megteremtésére törekednek és ha ez sikerült, a rendezett állapotokat fenn is tudják tartani.

Liebknecht temetése

Berlin, január 25. A független szocialisták Liebknecht temetésére a Siegesallee jelölték ki a gyülekezés helyéül. Mikor a rendezők ma délelőtt itt megjelentek, értesítették őket, hogy a hatóság nem engedte meg a Siegesalleen való sorakozást, ezért a

rendezők a zárt sorokban érkező munkásokat a Bülow-terre irányították. A Bülow-teret több ezer főnyi tömeg lepte el, melyből számtalan vörös koszoru és zászló emelkedett ki. Csak déli 1 óra tájban indulhatott el a temetési menet. A néptömeg után teherkocsikon vitték a koszorúkkal letakart 36 koporsót. Az első kocsin volt három más koporsó mellett Liebknecht koporsója is. A menetet a késő délután ért a temetőbe, ahol a párt vezetői elbucsuztatták a halottakat. A temetés teljes rendben folyt le.

Rablótámadás a Friedrichstrassén

Berlin, január 25. Tegnap fegyveres katonák megszállották a Friedrichstrassén egy házat, amelyben az orosz hadifoglyokat gyámloló iroda van. A katonák benyomultak az irodába, több ajtót kézigránáttal bezártak, felrobbantották a vasszekrényeket és 600,000 márka aranypénzt, valamint számos értéktárgyat elvittek.

A fakompetencia megszüntetése

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése —

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöke alatt folytatta tegnap félbeszakított ülését.

A vágóhídi igazgató bejelentette, hogy miután minden költség emelkedett, a vágóhídi díjakat is emelni kell, miután a költségvetésben mutatkozó 100,000 korona deficit a szabályzat szerint másként nem is fedezhető. A jog- és pénzügyi bizottság ki is mondta a vágóhídi díjak emelésének szükségességét és javasolja a közgyűlésnek, hogy a díjakat a következőképpen állapítsa meg: egy marha után 15 korona 15 fillér, egy borjú után 2 korona 70 fillér, juh, kecske után 1 korona 90 fillér, bárány, gödölye, sertés után 6 korona 50 fillér, süllyő után 1 korona 90 fillér, malac után 50 fillér, a vidékről behozott hús minden kilója után pedig 8 fillér szemledij fizetendő. Elfogadta és elfogadásra ajánlotta még a bizottság a vágóhídi költségelőirányzatát, amely szerint a kiadás 304,000 korona lesz 1919. évben.

(Eltörlik a fakompetenciát)

Javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy a *fakompetenciát 1919. évi január 1-től kezdődő hatálytalan törvénye el*, ami a városnak 200,000 korona hasznot jelent.

A karhatalmi parancsnokság ama kérésének, hogy 200 polgárör kedvezményes tüzfűt kapjon, valamint a hadirokkantak egyesületének ama kérését, hogy 800 hadirokkant 2—2 öl tüzfűt bekerülési árban kapjanak, elutasítását javasolja a bizottság, míg a hadirokkant egyesületének kérésére javasolja, hogy utaljon ki a közgyűlés a teljesen vagyonatlan rokkantak részére 50 öl ingyenes tüzfűt.

Kimondta a bizottság, hogy a vállalatok költségvetését nem terjeszti a hétfői közgyűlés elé, mert azok előzetes letárgyalására már nincsen idő. Javasolja azonban a közgyűlésnek, hogy a gáz egységárát 11 koronára, a villamosáramét 2 korona 50 fillérre, a motorikus áram árát 1 koronára emelje föl.

Végül tárgyalás alá vette a bizottság a Debrecenben létesítendő repülőtér ügyét, amelyet Tatay Zoltán dr. aljegyző a következőképpen ismertetett:

A debreceni 3. repülőcsoport kérésére, amely az Egreskert mellett fekvő 93 hold legelő és kaszáló átengedését kérte a repülőtér céljaira. E tárgyban ma Csóka Samu polgármesterhelyettes elnöke alatt vegyesbizottsági ülés volt, amelyen részt vettek Acél Géza főmérnök és Tatay Zoltán dr., a repülőcsoport részéről Steiner József százados, Alexei An

drás százados, Sperger Artúr százados, továbbá Aradi János mérnök, Zoltán Ödön, az államépítészeti hivatal kiküldöttje és báró Huszár Sándor pénzügyi titkár.

A vegyesbizottság javaslata az lett, hogy a tanács a kérelmet teljesítse és pedig úgy, hogy a város tíz esztendőre engedje át a kívánt területet 1200 korona évi bértértimény ellenében azzal a kikötéssel, hogy ez a város kaszáltatási és legeltetési jogát nem érinti és

hogy a repülőcsoport parancsnoksága a hangárokat és más szükséges épületeket saját költségén létesít.

A jog- és pénzügyi bizottság tekintette arra, hogy a kért terület a város legértékesebb földterülete s annak rendelkezése folytán a repülőter céljaira át nem engedhető, az epreskerti kaszáló átengedését nem javasolja, hanem fölhívja a repülőparancsnokságot, hogy más helyen jelöljön ki alkalmas területet.

A románok Erdélyben visszavonulnak

Hír Kolozsvár kiűritéséről - Bánffyhungyadra bevonultak csapataink - Ukrán és orosz csapatok betörték Romániába

Hírek érkeztek arról, hogy a románok Kolozsvár kiűritésére készülnek, Bánffyhungyadról pedig pénteken este már ki is vonultak csapataik. A városba magyar katonák mentek be, ahol a lakosság lelkesedéssel fogadta őket. A hírek szerint az Erdélyben levő román megszálló csapatok körében teljes fejlettség uralkodik és az erdélyi munkások és tisztviselők sztrájkja megrendítette a román uralom biztonságát.

E hírek valódisága iránt budapesti tudósítónk jól informált helyen érdeklődött, ahol a következő fölvilágosítást adták:

— Arra nézve, hogy Kolozsvárt kiűritik a románok, hivatalos értesítést még nem kaptunk. Ez idő szerint a kiűrités még nem bizonyos, de a kapott hírek alapján az az impreszió, hogy a románok tényleg kivonulnak Kolozsvárról. Tény, hogy a románok Erdélyben visszavonulóban vannak, a jelek arra vallanak, hogy nagyarányú visszafelé irányuló mozdulatot csinálnak. Ezt a körülményt másval nem tudjuk megmagyarázni, mint azzal, hogy Romániába ukrán és orosz csapatok törtek be. Megjegyzendő, hogy minderről még nem kaptunk megerősített jelentéseket. Lehetséges, hogy a románok visszavonulása abból a célból történik, hogy bizonyos, az entente által megjelölt hadműveleti bázist érjenek el és ne forgácsolják szét erőiket szétzedett kis csoportokra, de az is lehet, hogy a román csapatok azért vonulnak vissza, mert magában Romániában és Beszarábiában van szükség rájuk.

— Az erdélyi magyar tisztviselők és munkások sztrájkjáról, amely a román megszálló csapatok önkénykedései és erőszakosságai miatt tört ki, a hadügyminisztérium is csak a lapokból értesült.

A románok visszavonulnak a demarkációs vonalra

Nagyvárad, január 25. Ágoston Péter dr. kormánybiztos kijelentette, hogy értesülése szerint a románok parancsot kaptak, hogy a demarkációs vonalig húzódnak vissza.

A románok erőszakosságai

Kolozsvár, január 25. Az erdélyi főkörmánybizottság megállapította, hogy a birtokváltást ellenőrző állami hivatal irattárát a románok teljesen földúlták és kirabolták. A legfontosabb ügyiratok hinyzanak, főleg azok, amelyek Erdély birtokviszonyaira s az utóbbi időben bekövetkezett birtokváltásokra vonatkoznak. A főkörmánybizottság jegyzőkönyvet vett föl az esetről és jelentést tett a nemzetiségi miniszternek.

A román királyi pár Erdélybe készül

Arad, január 25. A Romanul azt írja, hogy a román király főudvarmestere tudatta Maniu Gyulaival, a nagyszebeni román kormányzótanács elnökével, hogy a román király feleségével együtt Erdélybe készül.

Az erdélyinagysztráik

A nagyszebeni kormány tárgyal a bányászokkal és a vasutasokkal

Arad, január 25. Az erdélyi bányavidékek bányászainak és vasutasainak bizalmi férfiai a nagyszebeni román kormány kívánságára Nagyszebenbe utaztak, ahova ma reggel érkeztek meg. Nyomban kezdetét vette a tárgyalás az erdélyi román kormánnyal a bányavidékek munkásai által 14 pontba fogalt követelésekről. A román kormány a vasuti szövetséget is felhívta, hogy az aradi vasutasok is küldjenek megbízottakat Nagyszebenbe. Az államvasutak személyzete részéről 3, az aradi és csanádi egyesült vasutak személyzete részéről 2 bizalmi férfi szintén Nagyszebenbe érkezett, miután a román kormány garantálta személyi biztonságukat.

Remélik, hogy még ma döntés lesz. Ha a román kormány nem fogadja el a követeléseket, a vasutasok és a bányászok végérvényesen megszüntetik a munkát és mindaddig nem dolgoznak tovább, amíg a román csapatok gem szüntetik a súlyos büntetéseket és szabaddá nem teszik Magyarországot és a román területek között a személy- és áruforgalmat.

A munkásság követeléseit között van az is, hogy a zsilvölgyi bányák szemnek felét Magyarországra kell szállítani, továbbá, hogy Zám vasuti állomáson ne tartsák fel órákig a Budapest felé menő személyvonatot az utasok átvizsgálása céljából. Ez utóbbi kívánság tegnap este már teljesült is, mert az erdélyi személyvonat pontosan megérkezett Aradra. Az utasokat ugyan átkutatták, azonban ez a mozgó vonaton történt. Szemet azonban még mindig nem küldenek Magyarországra felé.

A csehek átveszik a pozsonyi egyetemet

Pozsony, január 25. A pozsonyi zsupán tegnap magához kérte Polner Ödönt, az egyetem rektorát, és kijelentette, hogy a cseh-szlovák állam sulyt helyez arra, hogy a tanítás az egyetemen tovább folyjon s hogy a kormány nem akarja érinteni az egyetem tánszabadságát, de az a kikötése, hogy az ott folyó tanításnak ne legyen semminemű ellenük irányuló tendenciája. Kijelentette végül a zsupán, hogy ők az egyetem jogait tiszteltben tartják és azt továbbra is fenn akarták

tartani. Felszólította a rektort, hogy terjessze a tanári kar listáját és az egyetem készíadásainak jegyzékét, mert a csehek nem engedhetik, hogy a tanárok továbbra is a magyar államtól huzzák fizetésüket, hanem azt szentül a cseh-szlovák állam fogja folyósítani.

Csatározások Salgótarján vidékén

Miskolc, január 25. Az északi demarkációs vonalon napirenden vannak a fegyveres összecsapások. A csehek kísérletet tettek, hogy Salgótarján—Hatvan felé a demarkációs vonalat átlépjék. Füleket és az Ipoly-vonalat a miskolci 10-es honvédek és a pesti vadászok védik. Vén Zoltán főhadnagy, aranyssarkantyus vitéz, az egyik szakasz parancsnoka. A csehek állítólag parancsot kaptak, hogy Losoncra vonuljanak vissza. Eddig 800 cseh hagyta el Losonc városát. Zólyomból a magyar vasutasok elszökösnek, mert a csehek nem fizetik őket. Szerdán éjjel Losonc felől a csehek Salgótarján irányában akartak előnyomulni, de a pesti vadászok visszaverték őket. Kassa s Miskolc között a táviróforgalom helyreállott, telefonösszeköttetés azonban még ma sincs.

Megvédjük az erdélyi demarkációs vonalat

A székely hadosztály és a debreceni 39-es ezred parancsot kapott az indulásra — Hajdumegyében megkezdődött a toborzás

Megírta a Debreceni Független Ujság, hogy a kolozsvári 21-es honvédegyezred katonatanácsa, — amely ezred néhány nap óta Bánffyhungyad környékén védekezik a románok előnyomulása ellen — azzal a kérelemmel fordult a hadügyminiszterhez, hogy szüntesse be a további visszavonulást és adjon parancsot a magyar csapatoknak az erdélyi demarkációs vonal megszállására.

Értesülésünk szerint a kormány úgy határozott, hogy a katonatanácsnak ezt a kérését teljesíti és ezt a hadügyminiszter tegnap táviratilag közölte úgy a 211-esek katonatanácsával, mint a jelenleg Debrecenben székelő erdélyi kerületi katonai parancsnoksággal. — Ezzel egyidejűleg utasította ezt a parancsnokságot, hogy helyezze indulásra készenléte a székely hadosztálynak Debrecenben, Hajdunánáson, Hajduböszörményben, Nyiregyházán, Szatmáron és Nagykárolyban állomásozó gyalogos és tüzérségi csapatait, mert azokat a legrövidebb időn belül elindítják az erdélyi demarkációs vonal megszállására. Ez a készenléte helyezés már meg is történt és a székely csapatok, amelyek két század híján egy teljes hadosztálynyi erővel rendelkeznek, most az indulási parancsot várják.

A székely hadosztálynak a hadügyminiszter toborzási engedélyt is adott és ez a toborzás már meg is kezdődött. Két teljes hadosztályt akarnak önként jelentkezésként kiállítani, hogy azokat a románok előnyomulásának megakadályozására kiküldjék. A toborzási parancs folytán Budai Aladár őrnagy, debreceni karhatalmi parancsnok intézkedett, hogy a debreceni nemzetőrség is vegye részt ebben a munkában, amely most már nemcsak Hajdumegyében, de az ország összes, még meg nem szállt részein folyamatosan van, mert a hadügyminiszter a toborzásra a budapesti Székely

Nemzeti Tanácsot is felhatalmazta. A székely katonák és a nemzetőrség elsősorban a leszerelt katonák között szereznek önként jelentkezőket, de a toborozást az egész lakosságra kiterjesztik és Debrecenben bevonják a Debreceni Székely Társaságot is.

A székely hadosztályon kívül más magyar ezredek is mozgósítás előtt állanak. A debreceni 39-es magyar ezred ma szintén parancsot kapott, hogy készenlétben álljon, mert ezt az ezredet is ki fogják rendelni Erdélybe. Hand'ler

Gyula kormánybiztos-főispán ma délután kinyilvánította a 39-esek laktanyájában és meggyőződést szerzett róla, hogy a katonák lelkesedéssel vettek tudomást a parancsról és egyakarattal jelentették ki, hogy készek a magyar népköztársaság védelmére.

Az erdélyi katonai kerületi parancsnokság egyébként ma értesítést kapott, hogy a 21-esek bevonultak a románok által kiűrtetett Bánffyhyunyadra és már Egeres előtt állanak, amelynek visszafoglalása küszöbön van.

Ilyen ez előtt a régi Károlyi-párt állott. Ennek a programnak főbb pontjai legyenek:

a rend helyreállítása és biztosítása, fegyelmezett hadsereg,

a pártok akciósabadságának és a sajtósabadságnak biztosítása.

Ilyen feltételek mellett hildandó a párt a kormányt változtatlanul tovább is támogatni és vele együtt működni.

A gyűlés Lovászy Márton indítványát egyhanguan elfogadta és kimondta, hogy a kiküldendő bizottság tagjait a legközelebbi választmányi ülésen fogják megválasztani.

Ezzel az ülés véget ért.

Kettészakadt a függetlenségi párt

A radikális szárny Hock vezetésével kilépett

A függetlenségi pártban ma megtörtént a szakadás, aminek elkerülhetetlen bekövetkezését előre lehetett látni. A radikális irányzat annyira eltávolodott a Lovászy Márton által képviselt iránytól, hogy a megegyezés és együttműködés lehetetlennek látszott. A szakadás heves izgalmas viták előzték meg, amelyeknek során Buzá Barna földművelésügyi miniszter, mintegy Lovászyék törekvései hiavalóságának bizonyítására rámutatott Magyarország integritásának lehetetlenségére. A felzuduló tiltakozás élénken fejezte ki a párt többségének fölfogását, amelynek hű tükörképét adták azok a pontok, amelyeket a párt megállapított annak feltételeül, hogy a kormányt továbbra is támogassa.

A rendkívül nagyjelentőségű és szenvedélyes hangulatban lefolyt ülésről budapesti tudósítónk a következőket táviratozza:

A függetlenségi párt ma este 6 órakor Nagy György elnöklete alatt ülést tartott, amelynek a párt új programjának megállapítása volt a tárgya. Az új programot Lovászy Márton ismertette és terjesztette elő nagy lelkesedés közepette.

A külpolitikában a párt az emberi testvériségnek és az emberi faj szolidaritásának, a nemzetek világbékeszövetségének alapján áll. Testvéri békés viszonyban akar élni a világ valamennyi nemzetével, különösen a szomszédos nemzetekkel, mely fájdalommal látja azonban, hogy ezek a barátságos érzelmei nem találhatnak viszonzásra. A cseh-szlovák aspirációk jogosságát a magyar nemzet nem ismeri el és testvéri, szomszédos jó viszony mindaddig el nem képzelhető, míg a cseh-szlovák köztársaság területi aspirációiról le nem mond. Ugyanílyan a viszony a román állammal, amelynek aspirációi még tulzottabbak. A délszláv nemzettel szemben fentartja a nemzet a jogát ahhoz, hogy a tengerhez vezető útja legyen.

Az ország állami rendjét a párt a népuralom alapján akarja fölépíteni, tántorthatatlanul ragaszkodik a köztársasági államformához. Követeli a rend, élet és vagyonbiztonság helyreállítását, a dolgozni nem akaró és zavargásra hajló elemek megékezését és munkára szorítását, a hadseregnek modern humánus elveken való felépítését, a hadsereg fegyelmének helyreállítását, olyan hadsereg szervezését, amely politikától mentesen, a rendet és szabadságokat megvédi. Követeli a sajtósabadság, egyesülési és gyülekezési jog sértetlen fenntartását. Az ország gazdasági rendjét a magntulajdon elvére kívánja fektetni. A magyar állam minden pénzügyi kötelezettségé-

nek eleget akar tenni. Követeli az igazságtalan fogyasztási adók megszüntetését, az öndálló vámterületet és öndálló jegybankot. Követeli az igazságtalan birtokviszonyok orvoslását, a földműves nép földhöz juttatását. Kívánja a kisipar érdekeinek védelmét. Követeli a vallási és lelkiismereti szabadságot, a nemzeti kultúra nagy arányú fejlesztését, a népoktatás teljes kiépítését, az analfabetizmus kiirtását. Számít arra, hogy a szervezett munkásság a polgársággal karöltve fog működni. Az idegen megszállás alatt szenvedő honfitársakat soha elhagyni nem fogja, minden gondolata és árzése velük van és mindent el fog követni, hogy a magyar haza őket felszabadítsa és szenvedéseiknek véget vessen.

A programhoz a párt minden jelenlevő tagja hozzászólt. A vita sokszor igen heves volt, de a legizgalmasabb percek Buzá Barna földművelésügyi miniszter beszéde közben voltak, aki a milsoni elvekről beszélve ezt mondta: — Számolnunk kell az ország egy részének elvesztésével.

Nagy felháborodás tört ki e szavakra és minden oldalról zúgott a kiáltás:

— Soha! Soha!

Percekig tartó tomboló, elkeseredett lármá zúgott a teremben, amelynek lecsillapultával Buzá Barna folytatta beszédét, kijelentve, hogy szavait félreértették.

Folyton kinyúló lármá közben fejezték be a vitát, amely után Hock János indítványt terjesztett be, hogy a választmány és a párt feloszlását határozzák el és mondják ki, hogy a párt ügyeit pedig egy a volt Károlyi-párti képviselőkből alakult direktórium vigye tovább.

Az elnök ellenrelte az indítvány fölött a szavazást, amelynek eredménye szerint Hock János indítványát 42 szavazattal 30 ellenében elvetették.

A szavazás és az eredmény kihirdetése után Hock János vezetésével az indítvány mellett szavazó 30 párttag elhagyta a párt helyiségeit.

A visszamaradt párttagok ezután megválasztották az elnökséget. Elnökké őriási lelkesedéssel egyhanguan Lovászy Mártont választották meg. Alelnökök lettek: Nagy György, Fernbach Károly, Ábrhám Dezső és Balla Aladár. Pártigazgató: Seprényi Gusztáv.

Lovászy Márton elnök ezután indítványozta, hogy kiüldjön ki a párt egy bizottságot, hogy az — miután az új pártprogramot elfogadták — a kormánnyal és a szociáldemokrata párttal vegye föl az érintkezést és közösen egyezzenek meg egy programban, ame-

Letartóztattak egy szélhámos álhadapródjelöltet

Aki négyszer szerelt le

Már hosszabb ideje körözött a budapesti államrendőrség egy Arday Dzsosó nevű esalót, aki mint huszárhadapród a fővárosban, Nagyváradon és Kolozsváron különböző szélhámosságokat követett el. Ma este azután a szélhámos a debreceni rendőrség kezére került.

Ma délután ugyanis a debreceni pályaudvar teheráru rakodójának környékén a székely hadosztály egyik tisztjének egy huszárhadapródi egyenruhába öltözött egyén tűnt fel, aki nagyon gyanúsán viselkedett. A székely hadosztálynak több municióos kocsija van künn a pályaudvaron és a tiszt az ezekhez kiállított őrséget akarta inspicálni, amikor a huszárhadapródra figyelmessé lett. Lassan utána ment és észrevette, hogy a hadapród az egyik municióos kocsit lakatját egy radábbal fel akarja törni. Ezt a szándékát azonban már nem valósíthatta meg, mert a tiszt előhívta az egyik őrtálló katonát és az egyenruhás alakot letartóztatta.

Bekísérték a rendőrségre, ahol Roncsik Jenő dr. fogalmazó haligatta ki. Először egyetlen kérdésre sem választot, mire megmotozták és több száz korona készpénzen kívül egy revolvert, különböző katonai okmányokat és sok névjegyet találtak nála, amelyek így szóltak:

NIM ARDAY DEZSÓ
székely huszárhadapród

A fogalmazó emlékezett rá, hogy a budapesti rendőrség körözött egy ilyen nevű szélhámost és a körözvényben foglalt személyleírásból megállapította, hogy az elfogott hadapród azonos azzal, akit a budapesti rendőrség keres. Az állítólagos hadapród erre bevallotta, hogy Adler Dezsőnek hívják, székelyudvarhelyi illetőségű őrmester. Kiderült, hogy Adler hamis katonai okmányokkal négy városban: Budapesten, Debrecenben, Nagyváradon és Kolozsváron szerelt le és mindenütt felvette a leszerelési illeteket és ezenkívül is több szélhámoságot követett el. Hogy miért akarta feltörni a municióskocsit, arról megtagadott minden felvilágosítást.

Letartóztatásáról értesítik a budapesti rendőrséget.

TELEFONSZÁMUNK:

Szerkesztőség 18. 87.
Nyomda 18. 88.

Köztársasági mozgalmak Horvátországban

Zágráb, január 25. A koronaérték erőszakos devalvációja, nemkülönben a horvátoknak a szerbek által történt teljes háttérbe szorítása folytán egész Horvát-Szlavonországban mozgalom támadt, amelynek éle a Karagyorgyevic-dinasztia és Péter király ellen irányul. A mozgalom hívei azt követelik, hogy proklamálják a jugoszláv államoknak föderatív köztársaságát és a köztársaság élére egy, a népből választott elnök kerüljön. Varasdon és Belováron négy tüntetéseket rendeztek a köztársaság mellett.

HIREK

— Péter királyt szélütés érte. Laibachból táviratozzák: Péter királyt, aki régóta betegesen fekszik, újabb szélütés érte. Sándor trónörökös atyjához utazott, Phaleronba.

— Ujságírók és szedők az Ujságpapírközpontban. Budapesti tudósítónk táviratozza: A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy az Ujságpapírközpontot a demokratikus követelményeknek megfelelően átszervezi és helyet fog engedni a sajtó-üzemek valamennyi érdekességének. Ezután tehát az ujságírók, a kiadóhivatali alkalmazottak és a nyomdai munkások is képviselőket nyerne az Ujságpapírközpontban. Az erről szóló miniszteri rendelet a hivatalos lap vasárnapi számában jelenik meg.

— A földműves katonákat összeiro bizottság e hó folyamán befűjezi a földbirtokkal nem rendelkező katonák összeírását. Igyekeznek mindenki lehetőleg 27. és 28-án, de január hónapban feltétlenül jelentkezni, aki az államtól kedvezményes áron és kedvezményes fizetési feltételek mellett földet igényel. Jelentkezhet minden földműves, mezőgazdasági cseléd, erdei vagy kerti munkás, aki a világháborúban hadi szolgálatban állott és vagy egyáltalában nincs földje, vagy ha van is, az az őt kataszteri földet nem haladja meg. A jelentkezéshez hozzák magukkal leszerelési igazolványukat, bejelentő lapjukat, esetleges rokkantságukról szóló katonai értesítőjüket, gyermekeik születési igazolványait, ha teljesítettek valami karhatalmi szolgálatot, ennek igazolását, akik jelenleg is katonai szolgálatot teljesítenek, ennek bizonyítványát, parancsnokságuktól, gazdasági munkás- vagy cselédkönyvüktől, jelenlegi alkalmazásukról szóló bizonyítványukat. Akiknek férjük vagy igényjogosult hozzátartozójuk bármely ok miatt nincs a városban, helyette felesége vagy bármely hozzátartozója is jelentkezhet. Jelentkezhetik hozzátartozója azok helyett is, akik még fogságban vannak vagy más vidéken teljesítenek katonai szolgálatot, vagy a várostól távol vannak munkában. A jelentkezés nem kötelez senkit arra, hogy a nekik kiosztandó földet el is fogadják, ha nem tartja megfelelőnek akár a földet, akár a föld árát, vagy a törlesztési feltételeket, módjában lesz akkor is visszalépni, amikor a kormány a fizetési feltételeket megállapítja. — Jelentkezni a Bethlen-utca 3. sz. alatti hadifogolyiroda helyiségében délelőtt 8—12 óráig, délután 2—5 óráig lehet.

— Molnár Ferenc legújabb könyve, az „A n d o r”, immár kb. 40.000 példányban forog közkézben. A rendkívül érdekesítő, szép kiállítású vaskos kötet ára igen olcsó. — 16 korona 50 fillér és 10% felár. Kapható Hegedűs és Sándor részvénytársaság könyvesboltjában, Piac-u. 34. Telefon 54.

— A vidéki sajtóügylek főnöke. Budapesti tudósítónk jelenti: A kormány Major József szerkesztőt, a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének alelnökét, a vidéki sajtóügylek főnökévé nevezte ki.

— A földmunkások és munkaadók ankétének elhalasztása. A földmunka bérelő és munkaalakalmak megtárgyalására f. hó 26-án, vasárnap délután 3 óráig összehívott ankétet az előkészítő bizottság február hó 2-án, vasárnap délután 3 óráig halasztja, miután a referensek előadmányai nem készülhettek el a mai napra. Az előkészítő bizottság kéri mindazokat a testületeket, egyesületeket és egyedeket, akiknek az ankétre meghívót küldött, hogy az új terminust tudomásul venni szíveskedjenek, miután újabb meghívókat nem fog kibocsátani.

— Földrengés. Laibachból táviratozzák: Az itteni obszervatórium szeizmográfja ma délután 1 óra 16 perc 17 másodperc 20 kilométer távolságból földrengést jelzett. A legnagyobb kilengés 1 óra 16 perc 21 másodperc-ig egytized kilométer volt. A földrengés 1 óra 17 perckor ért véget.

— Szentesi Pál ártatlan. Emlékezetes még Veres István siketnéma intézeti tanár ügye, akit ismertlen tettesek éjszaka leszártak. A tettesnek sokáig nem sikerült nyomára jutni, míg végre június elején Szentesi Pál szakaszvezetőt, mint a gyilkosság tettesét tartóztatták le. Szentesi azonban hét és félhónapi vizsgálati fogság után beigazolta ártatlanságát a szegedi katonai hadbírósa most szabadlábra helyezte.

— Szabad Iskola. Hétfőn este 6 órakor Kenézy Gyula dr. egyetemi tanár a Bába-képző intézetben az anya- és csecsemővédelem fontosságáról fog előadást tartani. Előadásában kiterjeszkedik annak fejtegetésére, hogy milyen jelentősége van e mozgalomnak az egyén és az ország jövője szempontjából s vajjon kinek a kötelessége a védelem, az államnak-e vagy a társadalomnak. — Az előadást vetített képek kísérik, ezért személynként 20 fillér belépődíjat kell fizetni. — Keddtől kezdve a kollégium dísztermében tartja a Szabad Iskola előadásait.

— Felhívás a tejtermelőkhöz. A közlelmezési bizottság a lakosság tejszükségletére beszállítandó tej mennyiségének, minőségének biztosabb ellenőrzhetése céljából a tej központosítását határozván el, folyó évi február hó 1. napjától kezdve a tejárusítás csak hatósági kiírású helyen fog történni. A kiírású tejet naponta a központban, Piac-utca 26. és 28. szám alatti helyiségben lesz összegyűjtve, ide köteles tehát mindenki, aki tejet eladásra termel, a tejet beadni. Felhívja azért a közlelmezési igazgatóság a tejtermelőket, hogy február 1-től kezdve tejkészletüket a jelzett helyen szolgáltatassák be. Az ellen vétők szigorúan lesznek büntetve.

— Szerelmes levél és más elbeszélések. Irtá Móríc Zsigmond. Kis elzevir kiállítású, igen csinos kis kötött könyvecske. Móríc Zsigmond néhány igen bájos s kedves történetkéjével. Olvasásra is, ajándéknak is egyaránt kedves s praktikus, már rendkívül olcsó áránál fogva is. Csinos kötésben 11 korona. — Hegedűs és Sándor r.-t. könyvesboltjában kapható. Piac-utca 34.

URANUS

VASÁRNAP JANUÁR 26.
NORDISK MŰSÖN!

A fekete pillangó
dráma 4 felvonásban.
Főszereplő: LILLI BECK

A nyoró sorsjegy
vígjáték.

Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

— Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnak a férfiruhák készitési (facon) díját megállapító 750—1919. számú rendelete megjelent a Budapesti Közlöny 1919. évi január hó 17. számában. Figyelmeztetnek a férfiruha készítésével foglalkozó iparosok, hogy az árakat feltüntető jegyzéket fizetési helyiségekben feltűnő helyen tartsák kifüggesztve, mivel a mulasztók szigorúan büntetettek.

— A városi mérnöki kinevezés. Kaptuk a következő sorokat: A „Debreceeni Független Ujság” 1919. január hó 24-iki számában „Megfelelőbb városi kinevezések” cím alattakra személyemet illetőleg a tényállás teljes ismerése végett kénytelen vagyok a következőket közölni: A pályázatban meghirdetett városi mérnöki állásra tényleg pályáztam, dacára annak, hogy hasonló javadalmazású állásra már 1911. dec. 28-ikán — tehát már nyolc évvel ezelőtt — 517—1911. bkgy. számú határozattal egyhangulag megválasztottam. Azóta a valóságban kétszer kellett volna előlépnem, ami 1918. év közepén meg is történt, de az 1915, 1916, 1917. évi fizeteskülönbözetekért, valamint az ezzel járó hadiségély stb. kiutalása iránt 1917. június havában 12.813—1917. szám alatt a közgyűléshez beadott tiltakozó kérvényemet a mai napig sem vették tárgyalás alá. Távoiletem alatti megtörtént többek között az is, hogy egy fizetési osztállyal alacsonyabb osztályba helyeztek — bár a valóságban a magasabb fizetést folyósítják. Ezen bonyodalmas ügyet áthidalandó, adtam be pályázatomat. — Ami eddig fegyelmi ügyeimre vonatkozólag közlöm, hogy 1915. február hó 16-án állásomba visszahelyeztettem s hogy az ellenem emelt bünyádi ügyek miatt a mai napig sem történt semmi, annak nem én vagyok az oka, hanem épen ellenkezőleg felettes hatóságom, ahonnan, dacára többszöri sürgtetéssemnek, az ügynek gyorsabb elintézésére semmiféle intézkedés nem történt. Debreceen, 1919. január 25. P e t ő Lajos városi mérnök.

— Rendkívüli fogyasztási jegyek. A közlelmezési igazgatóság értesíti a város közönségét, hogy a kerületi lisztirodáknak e hónap 27-én, hétfőtől kezdve rendkívüli fogyasztási jegyeket bocsátanak ki, amelyből a város minden lakosa részére egy-egy darabot adnak. Ennek a fogyasztási jegynek tíz szelvénye van, azt azonban, hogy az egyes szelvényekre miféle közszükségleti cikkeket lehet vásárolni, későbbi hirdemények fogják közölni. Erre a fogyasztási jegyre lesz forgalomba hozva a marószóda, amely néhány napon belül már kiosztásra kerül, továbbá gyufa és esetleg kristálysóda. E készletek felől későbbi hirdemények fognak tájékoztatást adni. Közlelmezési igazgatóság.

— Hogy folyik Szabadkán a pénz lebélyegzése? Mint ismeretes, a szerbek a megszállt területen a mi pénzünket lebélyegzik és később szerb pénzre fogják beváltani. Erről írja a Szabadkán megjelenő Bácskai Hírlap a következőket: Husz bizottság előtt megkezdődött a lebélyegzés munkája és minden helységben sokan jelentek meg, akik kisebb-nagyobb mennyiségű pénzt hoznak magukkal. A munka igen lassan folyik. Egy-egy bizottság előtt reggel nyolc órától kezdve déli kettőig átlag 30—50 ember pénzt belyegezték le. Ez rendkívül kis szám, úgy, hogy a bizottság tagjai általában azt mondják, hogy nemcsak tíz nap alatt, de tíz hét alatt is aligha fog sikerülni a Szabadkán levő pénzi lebélyegzetés. Szakértők becslése szerint Szabadkán 300 millióra lehet becsülni azt az összeget, amely lebélyegzendő lesz. — Ez egy oly hatalmas összeg, amivel ily rövid idő alatt nem lehet elkészülni. — A lebélyegzés munkája ugyanis igen aprólékos és hosszantartó. Az 1 és 2 koronás bankjegyeken kívül minden bankjegyet nemcsak le kell belyegezni és átírni a sorszámmal, hanem valamennyi pénzdarab számát is bevezetik egy könyvbe. Ez igen sok dolgot ad. Az 1. és 2 koronás bankjegyeket különben nem is igen sokan belyegeztetik le. A leggyakoribb pénzem a behozottak közül a 100 koronás. — Persze 10 és 20 koronás is igen sok szere-

pel, ezres ritkábban. A szegény 200 koronás számlócédulákra pedig gunyosan mosolyognak az emberek. Vannak viszont, akik még ma is azt mondják: bárcsak volna belőlük egy zsákkal.

— **A férfiruhák legmagasabb ára.** Az Országos Központi Arvizsgáló Bizottságnak a raktári kész férfiruhák legmagasabb árát megállapító 740—1919. számú rendelete megjelent a Budapesti Közlöny 1919. évi január hó 17. számában. Figyelmeztetnek a kész férfiruhát árusító kereskedők, hogy az árakat tartalmazó jegyzéket üzleteikben feltűnő helyen ki függeszteni el ne mulasszák, mivel mulasztásuk szigorúan fog bünteteni.

— **Köztársasági programismertető előadás.** Szombaton este 5 órakor dr. Ferenczy Gyula egyetemi tanár, a debreceni köztársasági párt elnöke, tartott előadást folytatólagosan a nevelésügyről. Ezuttal az egyetemről és azok nagy fontosságáról tartott érdekes és felemelő előadást. Nemzetgazdasági szempontból fejtegette, hogy a tudomány felhasználása és kihasználása mennyi haszonnal járna a nemzetre nézve. A régi egyetemek nem feleltek meg a célnak, mert nem volt szabadságuk, a teljes tudást pedig csak a szabadság mellett adhatja meg az egyetem. De a tanároknak sem volt szabadságuk, mert elő volt írva, hogyan és mit kell tanítaniok. Az egyetemi hallgatóknak szabadsága volt arra, hogy ne hallgassa meg az előadásokat, de valódi szabadsága nem volt. Az egyetemeken a régi rendszer alatt a kinevezések pártszempontokból történtek s így az egyetem is pártszínezetű volt. Az egyenlőség sem volt meg az egyetemeken, mint ahogy sehol sem volt az életben, hanem gátat vetettek az egyenlőségnek s most folyik a kiegyenlítés munkája. Címbe, rangban, fizetésben rengeteg különbség volt a tanárok között is. A tanulók egyenlőségét az is bizonyította, hogy felekezeti tagoltsággal vonultak fel az egyetemeken. A testvériség, mint vonzóerő a szeretetben, mely a legnagyobb természeti törvény, egyáltalán hiányzott az egyetemek életéből. Csak az érdek vezettet mindenkit az egész társadalomban. Önzésen alapult és ez az önzés mindent felbont, mindent lerombol, míg a szeretetben egyesült tömegek ereje, alkotó képessége meghatározó a szeretet, a testvériség törvénye által.

— **A Debreceni Háziasszonyok Szövetsége** naggyűlést február 3-án, hétfőn délután fél 4 órakor tartja meg a városháza közgyűlési termében. Amidőn ezt az összes érdeklődőknek és érdekelteknek tudomására hozzuk, kérjük saját érdeklődésükben szíves megjelenésüket. Egyben kérjük mindazokat, akik gyűjtőlevelet vittek magukkal és még nem adták be, szíveskedjenek azokat e hó 27-én, hétfőn délután 3—5 óra között a ker. akadémia kistermében beszolgáltatni. A végrehajtó bizottság.

— **Európa lakosai.** Érdekes térkép jelent meg Freytag G. neves térképrajzoló kiadásában. Európának néprajzi térképe. Mindazok a területi aspirációk, melyeket egyes nemzetek táplálnak ma: szemléltetőleg láthatók e nagy gonddal összeállított térképen. Jellemző az egyes országoknak a térképen feltüntetett lakosság-száma. Eszerint Európában van német: 83.000.000; angol 43.500.000; francia 41.000.000; olasz 37.000.000; spanyol 20.000.000; román 11 millió, magyar 10 millió. Érdekes megjegyzés kínálkozik itt: a 11 millió román háromszor akkora földterületen aszlik fel, mint amilyen földterületre szorul össze a 10 millió magyar. Nagy- és fehér orosz van 77 millió; ukrán: 32 millió; szerb és horvát 8 millió; svéd 6 millió; hollandus 5 millió; lengyel 19 millió, cseh 9 millió.

— **Napraforgó** a címe Krudy Gyula legújabb, rendkívül érdekes regényének. Ára a számtalan képpel tarkított vaskos kötetnek 18 korona és 10% felár. Kapható: Hegedüs és Sándor részvénytársaság könyvesboltjában. Telefon 54.

— **Villamos berendezéseket,** réz vezetékkel, felelősség mellett vállal Földes Sándor Hatvan-utca 18.

— **A kapuk zárása.** A városi tanács a köz- és magántulajdont képező lakházak kapuinak bezárására s egyben a házfelügyelőknek és házmestereknek a kapunyitási díjazásra vonatkozólag előterjesztett kérelme folytán a rendőrfőkapitány jelentése alapján január hó 16-tól kezdődő érvénnyel a kapuk bezárási idejét esti 7 órában határozza meg s egyben kimondja, hogy a házfelügyelők és házmesterek részére esti 7—12 óra közötti kapunyitásért — tekintet nélkül arra, hogy egy nyitás alkalmával egy vagy több személy megy ki vagy be a kapun — 20 fillérben, — éjjel 12 óra utáni időben eső kapunyitásért pedig 40 fillérben állapítja meg a kapunyitási díjat.

— **A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének** vezetősége üléseit ezentul minden héten hétfőn délután fél 5 órakor tartja. Kéretnek a vezetőség tagjai, hogy az üléseken pontosan jelenjenek meg. A hétfői üléseken fontos megbeszélések lesznek.

— **Házasságok.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő párok jelentették be házasságkötési szándékukat: Szobonya József—Szabó Vilma Bugjó Imre—Pinczés Zsuzsanna, Szilágyi Sándor—Györfi Eszter, Mikola Gergely—Sebők Rozália, Bozsányi József—Vig Juliánna; Nagy Mihály—G. Nagy Eszter, Nagy György—Pap Róza, Kozák Ferenc—Bökönyi Juliánna, Soós Gyula Gábor—Mogyorósi Margit, Kas Elek—Csarkó Viola, Maxim János—Molnár Mária, Poser József—Szobonya Erzsébet, Juhász Lajos—Arany Juliánna, Bihari Lajos—Nábrádi Zsófia, Nábrádi István—Bihari Margit, Lázár József—Siteri Eszter, Fischmann Anselm—Grósz Juliánna, Solyom Gábor—Debreczeni Ágnes, Bucholaj Sándor—Horváth Irma, Nagy Sándor—Sári Zsófia, Pázmány József—Birinczi Rozália, Czeglédi Béla—Ókrós Eszter, Rácz Sándor—Lemberg Juliánna, Pilczel Ferenc—Kerekes Zsuzsanna, Király János—Barna Mária.

Tóth Gyula—Arbók Eszter, Kristóf János—Bodnár Rozália, Pelzmann János—Makrai Klára.

Házasságot kötöttek: Ógonovszki Mihály—Váradi Ilona, Szathmári Mihály—Vértesi Eszter, Nagy Dániel—Szabados Róza, Okai Sándor—Paczikus Eszter, Pozsonyi Mátyás—Kertész Zsuzsanna, Csige József—Szanka Juliánna, Krausz Pál—Somogyi Eszter, Timon János—Kulcsár Ágnes, Kiss Laios—Kozma Róza, Ardalean János—Tamás Julia, Fried János—Schneck Margit, Banvó József—Földvári Mária, Csige Sándor—Balogh Eszter, Szász Gyula—Balogh Mária, Préz Ferenc—Mihály Szeréna, Erdei József—Kovács Zsuzsanna, Kovács Sándor—Lámfalusi Juliánna, Grünwald Jakab—Oláh Mária Emília, Sós Mihály—Kovács Zsófia, Kiss János—Faragó Juliánna, Márton Bálint—Szabó Erzsébet, Varga Sándor—Kovács Juliánna, Bot István—Orosz Mária.

— **Dr. Jóna Kálmán** ügyvédi irodáját Batthyány-u. 17. sz. a. újból megnyitotta. — Vagyontalanoknak naponként 2—3-ig, vasárnap 2—4-ig ingyenes jogi tanács.

— **Villamos vasutasok sztráikja Párisban.** Párisból táviratozzák: A párisi közúti vasutak és autobus-vállalatok alkalmazottai, valamint az észak—déli földalatti vasutak kaulauzi elhatározták, hogy sztráikba lépnek, mert követeléseiket nem teljesítették. — A sztráik csak a földalatti vasuton teljes. Incidensek eddig nem történtek.

— **Arcubasew** hírneves orosz írótól új könyv jelent meg. Címe: Fehér havon. Ára 2 korona 20 fillér. Kapható: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál.

— **Férfi és feleség,** komédia 3 felvonásban. Írta: Lakatos László, ára 6 korona 60 fillér. Kapható: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál.

IRODALOM

Dr. Lencz művének svéd ismertetése

A „Der Aufstand Boeckays und der Wiener Friede“ külföldi ismertetéséi közül nem lesz érdektelen az Uppsálában megjelenő „Särtryck ur Kyrkohistorisk Aerskrift“ legközelebbi számában közzétett semleges külföldi véleményét e becses lap olvasóközönségével megismertetni.

„Debrecen a magyarországi reformátusok ői főiskolájának egyike. Dr. Lencz, aki ugyanott a debreceni egyetem professzora, a Hegedüs és Sándor cégnél egy egész tanulmányosrizatot bocsátott közre magyar nyelven Melanchtonról, az usztriai reformatióról, a Ritschlianismusról és Sabaticról etc. Most, az 1917-diki reformatiói jubileumra jónak láta bemutatni szélesebb körök előtt, tíz évnél hosszabb időre terjedő kutatásait, amelyek a magyarországi reformatió történetének legfontosabb kérdéseire vonatkoznak és ezért jelen munkáját német nyelven adta ki. Könyvét nekem is szíves volt megküldeni.* E munka igazi német alaposságot árul el levéltári kutatások dolgában és kritikai szigorúságot módszer tekintetében; fellebent a fátyolt a magyarországi protestantizmus szenvedésekkel és dícsőséggel teljes történetének egyik érdekfeszítő és előtűnk javarészt ismeretlen drámai részletéről. Könnyű olvasásnak nem mondható ez a mű, de viszont igazi tudományos nyereséggel ju-

* Fenti ismertetés közölte Hjalmar Fredrik Holmquist a lund egyetem nagyírú egyháztörténésze, ki szerzőhöz intézett levelében a munkáért köszönetet mondván a magyarok iránti érzelmeire jellemzőleg írja: „Magyarország és Erdély egyháztörténelme különösen érdekel. Csodálattal tölt el az ön népének hősi és győzelmes küzdelme. A munkának szemínáriumi megbeszélés tárgyává tétele szintén kitüntető reánk. Tudjuk, a szemínáriumi megbeszélés s az eredmény közzététele évszázadok óta szokott módja az újabb tudományos eredmények népszerűsítésének.

Remek szivarkahüvelyek

Nikotinmentos, kiváló jó minőség.

»DUX« ANTINIKOTINOS SZIVARKAHÜVELY.

gyöngvörű kiállítás aranyonmáson hüvely. 1 doboz (100 drb) 2 korona, 10 doboz (1000 darab) egyszerre véve 18 korona.

»LEX« ANTINIKOTINOS SZIVARKAHÜVELY.

arany felirattal, elegáns felirattal, elegáns hüvely. 1 doboz (100 darab) 2 korona, 10 doboz (1000 darab) egyszerre véve 18 korona.

Nagybani eladásra való nagyobb 00 vételnél külön engedmény. 00

Kaphatók:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
IRODALMI ÉS NYOMDAI R.-T.
PAPIRKERESKEDÉSÉBEN
PIAC-U. 34.

Telefon 54.

Telefon 54.

talmazza a fáradságot. A korábban ismeretlen adatok anyaga új világitásba látszik helyezni a cselekvényeknek nem egy fontos mozzanatait. A forrásokra és szakirodalomra vonatkozó jegyzék betekintést enged tennünk egyháztörténelmi fontosságú magyar gyűjtőmunkálatainkba, folyóiratokba és közleményekbe. A mű egbeszélés tárgyává tette a lund egyháztörténelmi szemináriumban és phil. cand. G. Forkmann ezzel kapcsolatban hosszabb érdekes kivonatot készített a könyv tartalmából a „Kyrkohistorisk Aersskrift” számára. Térhiány miatt egyelőre kénytelen beérni a szerkesztőség egy abból való rövid tartalmi kivonattal.

Lenz előadásának középpontjában az 1606-diki bécsi béke áll, mely aapvető jelentőségű a mai magyar protestantizmusnak xlamjogi helyzetét illetőleg. A könyv első főrésze a magyarországi katolicizmusnak II. Rudolf császár alatt történt reorganizációjával és a jezsuita politikának erdélyi diadalával foglalkozik. Az ellenreformáció dűhe 1603. második felében és 1604-ben érte el tetőfokát. Erről és a cselekvő személyekről is képet nyújt Lenz, ahol a meztelen tények beszélnék a legékeesebb nyelven. Az 1604. februári pozsonyi országgyűlésen a protestánsok többségben voltak. Korábban valami feszültség uralkodott az országban a lutheránus rendek és a kálvinista nemesség között; a veszély pillanatában azonban a magyarországi két protestáns felekezetet közeledett egymáshoz és attól fogva évszázadokon át egymás oldalán állottak minden szenvedésben és minden véres küzdelemben. Az országgyűlés azzal ért véget, hogy a császár eltiltotta ekik a vallási kérdésekkel való foglalkozást. A rekatholizáció munkája kérihetetlen ridegséggel folytatott különösen Pethe érsek részéről a Szepességen. Így következett be Bocskaynak a református nemesnek felkelése. Erről szól a könyv második főrésze. Bocskay, Magyarország egyik legnemesebb és legnagyobb fia, régebben a kiegyenlítést azáltal kereste, hogy II. Rudolffhoz csatlakozott a törökök ellen. Most belátta, hogy az országnak ugy politikai, mint vallási szabadságát veszély fenyegeti. Először a kálvinista hajdúk sora-koztak zászlója alá, de nemsokára az egész elnyomott nemzet egységesen állott a szabadságért való harcban. Bocskay győzelmesen nyomult előre, Erdély fejedelemmé választotta 1605. április havára összehívta Szerencsre Magyarország és Erdély rendjeit, akik őt ünnepelesen kikiáltották Magyarország fejedelmévé is. Mialatt új meg új katonai sikereket ért el, diplomáciai tárgyalásokat is folytatott a béke érdekében. Vallásszabadságot követelt az egész országban a lutheránus, kálvinista és katolikus felekezetek számára, a görög orth. egyház kizárásával. Követelte a jezsuiták kiűzését és az egyházi törvényszékek eltörlését stb. A császár és a katolikusok nevében Mátyás főherceg vezette a tárgyalásokat. Arra a bonyolult s érdekesítő diplomáciai párviadatra, mely ekkor kezdődött, a korponai és kassai országgyűléseken (1605. és 1606. ápr.) történt előkészítő alkudozásokra, a katolikusoknak ama sakkhuzásaira, amelyekkel Bocskayt győzelmei gyümölcsetől akarták megfosztani, valamint az 1606. nyarán és őszén Bécsben folyt főtárgyalásokra vonatkoznak, miként mondotuk, nagy részben Lenz kutatása. Csodálatos színjáték folyik itt szemünk előtt: intrikák, carta blancák alkalmazása, magának a megerősítési diplomának meghamisítása stb. stb. és mindezeknek háttérben ott ragyog Bocskay lelki nagysága és nemeslelkű türelmessége. Jutalma a győzelem volt és a halál. A tárgyalások ideje alatt megmérgeztetett valószínűleg katolikus érzelmű kancellárja által. Eppen hogy össze tudta gyűjteni a magyar rendewet és meg tudta erősíteni a bécsi béke pontozatait, mikor meghalt! A nép dűhében széttepte a gyanúsított gyilkost és Bocskay holtestét nagy ünnepséggel vitte a gyulafehérvári templom sírboltjába. Nagy volt a szomorúság úgy a lutheránusok, mint a kálvinisták és unitáriusok között. Új sulyos üldözések következtek, de végül megvalósult a felekezetek teljes paritása az 1848-diki törvények aapján, amely az 1606-diki bécsi béke diadalát jelentette. Méltán helyezi tehát a magyar történetírás Bocskay felkelését és a

bécsi béke az újabb magyar történelem középpontjába. Ezért ülték meg oly fényesen 1906. évben az egész protestáns Magyarországon ama nagy magyar hazafinak és nagy protestáns férfinak 300 éves emlékünnepeit, akinek neve ma is él a magyar nép szívében.

Svéd után közli: Dr. Pröhle Vilmos.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

VASÁRNAP: Délután: **Baccarat**, színmű. — Este: **Casanova**, operett.
HÉTFŐ: **Biboros**, színmű. A) bérlet.
KEDD: **Biboros**. B) bérlet.
SZERDA: **Biboros**. C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: **Fogadjunk!** operett. A) bérlet.
PÉNTEK: **Fogadjunk!** B) bérlet.
SZOMBAT: Délután: **Médi**, operett. Este: **Fogadjunk!** C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: **Hóvirág**, operett. — Este: **Fogadjunk!**

Vigszínház

VASÁRNAP: Délután: **Hóvirág**, operett.
Este: **Van-e babája?** vígjáték.
HÉTFŐ: **Fogadjunk!** operett. Ujdonság.
KEDD: **Fogadjunk!**
SZERDA: **Fogadjunk!**
CSÜTÖRTÖK: **Tolvaj**, színmű.
PÉNTEK: **Lout**. Piros színlapos bohózat.
SZOMBAT: Délután: **Aranyember**, dráma.
Este: **Lout**. Piros színlapos bohózat.
VASÁRNAP: Délután: **A vasgyáros**, színmű.
Este: **Lout**, bohózat.

A színházi iroda hírei. Vasárnapi előadások. Ma, vasárnap, a Csokonai-színházban délután 3 órai kezdettel, Bihari Ákos felléptével, a Baccarat, színmű, este a Casanova, operett, — a Vigszínházban délután a Hóvirág, operett, este a Van-e babája? piros színlapos bohózat kerül színre. — Biboros. Hétfőn A) bérletben kerül színre a Biboros színmű a Csokonai-színházban, melyet Bihari Ákos felléptével, gondos előadásban elevenített fel az igazgatóság. — Fogadjunk! Harmath Imre végtelenül mulatságos librettója és Dénes pompás muzsikája foglalkoztatta most az operett személyzetet. A Fogadjunk! operett ugyanis ma kerül színre a Vigszínházban. A főbb szerepeket Honthy Hanna, Remete Géza, Káldor és Várnai játszó. A Fogadjunk! a Vigszínházban három napig marad műsoron. — A Vigszínház Carnevál-estje. Szombaton, február elsején tartja a Vigszínház az Arany Bika dísztermében az idei szezon legnagyobb jelmezes táncestélyét, amely, az előkészületekből ítélve, mindenképen nagyszabású és kitűnő mulatsága lesz a debreceni közönségnek. A jelmezes táncestét megelőzőleg klasszikus és modern táncokat fognak bemutatni a színház elsődöntő erői, élükön Honthy Hannával és Várnai Lászlóval. Látványos és kagcagató lesz a carneváli fölönulás. Az estén két zenekar, a színházi és Kiss Béla zenekara fog muzsikálni. Lesznek dijkiosztások, tombola, confettizés. Szóval gondoskodás történt arról, hogy a közönség egy emlékezetes, szép estét kapjon. Az előadás délután 5 órakor, a jelmezes táncestély 6 órakor kezdődik. Jelmezek a közönség rendelkezésére állanak a jelmez ruhatárban. Előre is lehet jelmezeket kiváltani a színházi irodában. — Jegyeket a Vigszínház pénztára előre árusít. Belépődíj 20 korona.

Az aranyember második részét, tekintettel az óriási érdeklődésre, az Uránia hétfőn és kedden három előadásban mutatja be. Az előadások 3, 5 és 7 órakor kezdődnek. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig. Délután 2 órakor pénztárnyitás.

Nick Fantom legújabb kalandja, az Éjfél árny, ma utoljára az Apollóban. Holnap, hétfőn, Psyländer főszereplésével A szerelmeskedés című gyönyörű Nordisk-színmű kerül műsorra.

Az Arany Bika-moziban ma, vasárnap, utoljára A késői boldogság című dráma és a Bakfisszivek című három felvonásos vígjáték. Hétfőn Gunnar Tolnaes világhírű Nordisk-művész főszereplésével A koldusgrófnő, a legsikerültebb vígjáték kerül bemutatásra a női főszerepben Clara Wieth-tel.

Az Uránus-moziban ma, vasárnap A fekete pillangó című Nordisk-dráma Lilly Beck-el.

Alraune, Ewers világhírű regénye ma utoljára az Urániában. Holnap, hétfőn, az Aranyember második részét mutatja be az Uránia három előadásban.

— **Claude Farrère** híres író legújabb könyve, „A kis szövetségeseik”, most jelent meg. Ára kötve 4 korona 40 fillér. — Kapható: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál.

— **Ha Oroszországban polgárörtség lett volna, a dologkerülő esőcselék nem rabolhatta volna ki az országot. Minden polgárnak kötelessége a polgárörségbe belépni. Jelentkezni lehet a debreceni függetlenségi és 48-as pártban.**

Árlejtési hirdetés.

A Debrecen és környékén elhelyezett magyar csapatok és intézetek stb. alakulatok kenyérszükségletének 1919. évi március hó 1-től december hó 31-ig terjedő időszakra való fedezésére **1. é. február hó 3-án d. e. 10 órakor** a Katonai Elelmezési Raktárnál Debr. czenben. árlejtés tartatik meg.

Érdeklődők közelebbi felvilágosítást nevezett raktár intéző-bizottságánál, a hivatalos órák alatt, nyerhetnek.

Debrecen, 1919 január hó 24-én.

Katonai Tartalék Elelmezési Raktár
Debrecen.

Hivatalos ruggyanta ... bélyegzőket, ... pecsétnyomókat

melyek az új államalakulat folytan szükségessé váltak, **gyorsan, izlésesen és jutányosan** készít

HEGEDŰS és SÁNDOR
irodalmi és nyomdai r.-t. papírkészítésre
PIAC-UTCA 34. SZÁM.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történelmi tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—
finom velin papíron K 8—
kötve mindégylk 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

KÖNYVUJDONSÁGOK

Most jelent meg 3. kiadásban:

DRASCHE-LÁZÁR A TÜZKERESZT

REGÉNY, A »TÜZPRÓBA« GYIMÓ REGÉNY FOLYTATÁSA. — ÁRA 15 KORONA. EZEN REGÉNYBŐL 10 NAPALATT 2 KIADÁS, 2000 PÉLDÁNYBAN FOLYOTT EL, AMI FÉNYES BIZONYÍTÉKA A KÖNYV RENDKÍVÜLI ÉRDEKES-SÉGÉNEK.

MOST JELENT MEG 5. KIADÁSBAN A TÜZPRÓBA

REGÉNY, ÁRA 12 KOR.

KÉT MŰVÉSZETI KÖNYV:

1. Biedermeier
Irta FARKAS ZOLTÁN. Gyönyörű nagy 8-as alakú díszes költészetű könyv több mint 100 képpel. Ára 15 korona.
2. »Az akt«
Irta MALONYAI DEZSŐ. Hasonló díszes kiállításban, gyönyörű költészetű, több mint 100 képpel. Ára 15 korona.

Szép Ernő: »Lila akác«
Egy fővárosi fiatalember regénye. Ára 11 K.

Koritsánszky Ottó:
Láng és pernye
Kis képek nagy időkől. Díszes kiállítású kötet. Rendkívül érdekfeszítő. 18 ebeszítés. Ára 12 korona.
Tíz % felár

Kaphatók:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
Piac-utca 34. :::: Telefonszám 54.

7

koronás olcsó regénysorozat:

Szomaházy István: Ella kisasszony ötlete és Nyári felhők. — Brousin Hourard: A rejtelmes sziget. Regény. — Eller Carit: Vendetta és Ucharid Kario, az Óvédence egy kötetben — Rider Haggard: Ismeretlen ország. Regény. — Minden kötet 7 kor.

Kaphatók:
Aczél Henrik modern antiquáriuma
könyvkereskedésében
Első Takarékpálota.
TELEFONSZÁM: 575.

Kartelen KIVÉLT! 00 Számolygár Intézet.

„TURUL“ BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Elfogad

üz-, betörés- és életbiztosítási ajánlatokat elegendő feltételek mellett.

Felvilágosításul szolgát a debreczeni vezérigénység ideiglenes irodahelyiség Arany János-utca 131. Telefon 12-11.

Alaptőke 3.000.000 K

Hirdetmény.

A földbirtokreform végrehajtásával kapcsolatban a kormány földmérési altszék-képző tanfolyamok felállítását rendelte el s egy ilyen szaktanfolyam Debreczenben leendő megszervezésével a debreczeni 12. számú felmérési felügyelőséget bízta meg.

A tanfolyam 2 hónapig fog tartani s a hallgatók napi 4 órai elméleti és napi 3 órát igénybevevő házi gyakorlati kiképzésben fognak részesülni.

Jelentkezhetnek e tanfolyamokra oly egyének, akik a tűzérsgnél, utászoknál, ár- kászoknál vagy katonai építészeti parancsnokságnál az előírt altszék kiképző szaktanfolyamot sikeresen elvégezték és legalább szakaszvezető rangot viseltek, továbbá oly egyének, akik alsóbb fokú szakipariskolát, mezőgazdasági (földműves) iskolát vagy legalább 4 középiskolát sikeresen elvégezték.

Az összes jelentkezők az elemi számtanból, irás és rajzból a 12. felmérési felügyelőségél felvételi vizsgát tenni tartoznak s csak ennek sikeres letétele után fognak a tanfolyam rendszeres hallgatójaként beírni.

A tanfolyam célja »Földmérési altszék« nevelése, akik a földbirtok megosztási műveletek végrehajtásával megbízott magánföldmérők által havi fixfizetéssel és a végzett munka arányában, holdrészesletenkénti jutalékkal fognak alkalmaztatni. A földparcellázási munkálatok több évre bőséges munkát fognak adni, ezeknek befejezése után pedig a földmérési altszék az országszerte tömegesen elvégzendő tagosításoknál fognak biztos existenciát találni.

Felhívom a jelentkezni kívánókat, hogy ebbeli szándékukat Kossuth-utca, pénzügyi palota II. emelet, lépcsőház 5. sz. szobába, Majzik Miklós felmérési felügyelőnél, a végzettségüket igazoló okmányokat magukkal hozva **1. hó 31-ig, minden nap déli 11 óra és d. u. 2 óra közti időben**, annál is inkább jelentsék be, mert a később jelentkezők csak egy második vagy harmadik tanfolyamra volnának elfogadhatók.

Az első tanfolyam 1919 február hó 3-ikán kezdődik, később meghatározandó helyen.

A földmérési altszék-képző tanfolyam:

Majzik Miklós,
földmérési felügyelő.

VISZKETECSÉGET, SÓMÓRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a **Dr. Flexon-Form-eredeti, időre nyersen védett, »SKABOFORM-KENŐCS«**. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-félt kérjünk. Probatégei K 4.—, nagy tégely K 6.—, családi tégely K 15.—. Debreczen és vidéke részére főraktár Reichard Sándor Csongrád gyógyszertár Árpád-ter 1. és Grosz Nagy Ferenc Arany Egyszerű gyógyszertára Vésztől a »SKABOFORM« vadgyógyászatunk.

Árverés.

F. évi január hó 30-án d. e. 9 óra- kor a helybeli Katonai Tartalék Élelmezési Raktárnál 48 kg. mézestészta és 39 kg. cukorka kerül a legjobbat ajánlónak eladásra. Debreczen, 1919 január 23.

Katonai Tartalék Élelmezési Raktár- Debreczen.

Apróhirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, szülő zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Női ruha, fehérművek és három k s malac eladó Hunyadi- utca 1. sz. alatt.

Jó munkás cipész- és csizmadiaség- dől keresek a laudó munkára. Jó munkásnak fizet- tek 20 koronát Kabai Mihály, Búdszentmihály.

KIFUTÓ FIU

FELVÉTELEK
A KIADÓ-
HIVATALBAN

Eladó egy sertésmázsa, 15 mázsáig mérhető rajts; továbbá egy mézsáros tőke. Értekezni Kigyó- utca 36.

Eladó előnyös fizetési feltételek mellett a Sámsoni-ut menten. a sorompó mellett, Kondor-utca 3. sz. há- zastelek. Az egész sűrű drótkerítéssel körül van véve. 2 szobás lakás, nagy istálló, pince kamra, sze- kérszűz, 1 hold szőlő, fél hold veteményes ker- tet foglal magában. Érte- kezhetni Debreczeni (Gaz- dák Bankjánál, Kossuth-u 17.

Füredő illatosító, 10 illatban, 1 korona, 3 drb 2 80, 12 drab 10 K reklám ár- ban. Forgalmi Iltaszertár, Piac 21.

Gummi- bélyegzőt

pasztinyonót és mindenféle vésési fémbe készit **PAULÓ vésnök** Batthyányi-utca 22. szám Gummi bélyegzőt 24 óra alatt készit.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika- bérház 3.

Eladó ingatlanok. Vámospécsi ut közél- den Czeglédy-féle 14 hold föld, a hadházi ut mentén Nagy János-féle 31, hold föld, vághóhid mögött Nagy Albert-féle hízaló, sámsoni uti vámház mellett ház korszerű- hellyel, Homok utca 83. árszelek és egyéb telepi házak eladók Penz- intezői Központ kirend- eltségénél.

Különféle cégtábla és egy üvegajtó eladó Darabos-utca 7. sz. alatt.

Gyógyszerek: Iteget 10 és 20 grammos nagy- ságban, tiszta állapotban veszünk. Forgalmi Iltaszertár Piac 21.

Gyorsíró és gépirót keres Sebes- tyén ügyvéd Piac 49.

Lapkihordó

asszonyokat jó li- zetéssel felvessz a kiadóhivatal. :: ::

Aktuális könyv

A nő és a socializmus

Irta: **Bebel Agost.**
A 44-ik német kiadás után fordítva.

Ára 14 kor. 30 III.

Kapható:
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyves boltjában Piac-utca 34. szám.